

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ : ศึกษากรณีการไฟฟ้านครหลวง
ชื่อผู้เขียน : นายสากล ม่วงศิริ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์
ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รศ.ดร. จิรโชค วีระสัย	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.พงษ์สาคนต์ พันธุลาภ	
3. ผศ.พิมล พุพิพิธ	

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษานโยบายรัฐบาลในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (2) ศึกษารูปแบบ วิธีการ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจกรณี การไฟฟ้านครหลวง (3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการแปรรูปการไฟฟ้านครหลวง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางเอกสาร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

รัฐบาลกำหนดนโยบายในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจหรือการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการของรัฐไว้อย่างชัดเจนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ถึงฉบับที่ 8 และมีแผนแม่บทการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เป็นแนวทางในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในสาขาต่างๆ โดยกำหนดให้การไฟฟ้านครหลวงจัดเป็นรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงาน ดำเนินการแปรรูปภายใต้แผนงานการแปรรูป เป็นองค์กรเชิงธุรกิจอุตสาหกรรม ไฟฟ้าแห่งประเทศไทยในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดระดับงบประมาณและอัตราการลงทุนจากภาครัฐบาล ลดปริมาณเงินกู้ต่างประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน การจัดหาไฟฟ้าเพิ่มบริการประชาชนให้เพียงพอด้วยคุณภาพ และราคาที่เป็นธรรม โดยมีแนวทางการเข้าสู่ การแปรรูปซึ่งการไฟฟ้านครหลวงต้องการดำเนินการ 3 ประการ คือ

1. การแปลงสภาพการไฟฟ้านครหลวงเป็นรัฐวิสาหกิจที่ดี
2. การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรการไฟฟ้านครหลวงเป็นองค์กรเชิงธุรกิจ
3. การแปลงการไฟฟ้านครหลวงเป็นบริษัทจำกัด

โดยการไฟฟ้านครหลวง ได้จัดทำแผนการดำเนินการแปรรูปองค์กรการไฟฟ้านครหลวง ประกอบด้วย แผนการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร แผนการพัฒนานุเคราะห์ แผนการปรับปรุงข้อบังคับระเบียบในการปฏิบัติงาน และแผนปรับปรุงระบบงาน โดยมีระยะเวลาการดำเนินการ 2 ระยะ คือ แผนปรับปรุงโครงสร้างองค์กรระยะปานกลาง ปีงบประมาณ 2541-2542 และแผนปรับปรุงโครงสร้างองค์กรระยะยาว ปีงบประมาณ 2543 เป็นต้นไป โดยกำหนดระบบโครงสร้างงาน และรูปแบบวิธีการแปรรูปการไฟฟ้านครหลวง ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ส่วนที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย ศูนย์บริหารองค์กร กลุ่มงานบริการลูกค้า และกลุ่มงานระบบจำหน่าย ทั้ง 3 หน่วยงานนี้ ให้คงรูปการเป็นรัฐวิสาหกิจ สำหรับหน่วยธุรกิจ ใช้รูปแบบวิธีการแปรรูป ด้วยวิธีการร่วมทุนกับภาคเอกชน

2. ส่วนที่เป็นบริษัทในเครือ ใช้รูปแบบวิธีการแปรรูปด้วยวิธีให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินการ ด้วยวิธีกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการแปรรูป คือ การแปลงทรัพย์สินการไฟฟ้านครหลวงเป็นทุนเรือนหุ้น ปัญหาความขัดแย้งและปฏิกิริยาต่อต้านจากผู้ปฏิบัติงาน ปัญหาความล่าช้าในการบริหารและการจัดการในเบื้องต้น และปัญหาความไม่แน่ใจของผู้บริโภค